

**СПИСЪК НА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА С КАТЕГОРИЯ "НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ" НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЛАСТ РУСЕ /по населени места/**

№	Населено място	Обект	Адм.данни	Кадстр.данни		Вид	Обяв.в ДВ /бр./г./ Протокол на НСОПК
				Кв.	парцел-пл. №		
1.	Гр.Бяла	Къща –музей „Освободителна война“	ул.“Юлия Вревская” № 2		684	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
2.	Гр.Бяла	Паметник на Юлия Вревская и Мария Неелова в двора на музея „Освободителна война“	ул.“Юлия Вревская” № 2		684	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
3.	Гр.Бяла	Лобно място на Панайот Волов, Георги Икономов и Стоян Ангелов, 2 км. северно				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
4.	Гр.Бяла	Моста на Кольо Фичето над р.Янтра				Архитектурно-художествен	НСОПК № 3 10.04.2000 г.
5.	Гр.Две могили	Къщата на Филип Тотю	ул.“Филип Тотю” № 3	42	XIII -725	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
6.	с. Иваново	Скална църква, 4 км. югоизточно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
7.	с. Иваново	Скална църква, м.“Писмата”, 4 км. югоизточно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
8.	с. Иваново	Скална килия и гробница, м.“Писмата”, 4 км. югоизточно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.

9.	с. Иваново	Скална църква, м. "Писмата", 4 км. югоизточно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
10.	с.Каран Върбовка	Скривалище от хайдушкото движение, м. "Аязмото", южно				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
11.	с. Кривина	Антично и средновековно селище, м. "Градището", до селото югозападно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
12.	с.Мечка	Паметник за прослава на полкове, участвали при сражението при с.Мечка, 1 км. северозападно				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
13.	с.Пепелина	Праисторическо селище, пещерата „Орлова чука“, 3,5 км. източно				Археологически	ДВ бр.75/1978 г.
14.	Гр.Русе	Антична крепост, северозападната част на града				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
15.	Гр.Русе	Сградата, в която се е състоял XIX конгрес на БКП	ул. "Средец" № 4	88	4	Исторически	ДВ бр. 51/1968 г.
16.	Гр.Русе	Бившият затвор	Пл. "9-септември" № 1	56	1	Исторически	ДВ бр. 51/1968 г.
17.	Гр.Русе	Сграда на народния театър "Сава Огнянов" /бивше доходно здание/	ул. "Средец" № 2	88	8	Исторически Архитектурно-строителен Архитектурно-	ДВ Бр.51/1968 ДВ бр.63/1973 г. ДВ

						художествен	Бр.4/1995
18.	Гр.Русе	Лобно място на Ангел Кънчев, на пристанището				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
19.	Гр. Русе	Къщата на Никола Обретенов-сега музей-„БабаТонка“	ул.“Баба Тонка” № 40 /ул.“Придунавски булевард”/ /ул.“А.Стамболийски”16/	82	I - 1	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
20.	Гр. Русе	Лобно място на Стефан Караджа, до халите				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
21.	Гр.Русе	Сградата на първата гара в България/сега Национален музей на транспорта/	ул.“Братя Обретенови” №13			Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
22.	Гр.Русе	Парк на Възрожденците /между кв.422 и 319/			403	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
23.	Гр.Русе	Къща на Тома Кърджиев /сега музей на русофилите/	ул.“ТомаКърджиев” № 12/ул.“Одрин”	64	1	Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
24.	Гр.Русе	Лобно място на офицерите –русофили, ръководители на Русенския бунт през 1887 г., 4 км. южно				Исторически	ДВ Бр.35/1974 г.
25.	Гр.Русе	Къщата на Анастасия и Захари Стоянови заедно с къщата на абаджията Некез Христо	ул.“Придунавски” /ул.“Ал.Стамболийски”/ № 12	81	II	Исторически	ДВ Бр.86/1979 г.
26.	Гр.Русе	Църква „Св.Троица“		244	1	Художествен /Редовете с малки икони върху обратната страна на иконостаса/ - /местно/ Архитектурно-	ДВ Бр.94/1972 г. ДВ бр.63/1973

		Църква „Св.Троица“ с камбанария				строителен /местно/ Архитектурно-художествен /национално/	г. ДВ Бр.4/1995 г.
27.	Гр.Русе	Страдата на Митрополията	пл. "Русенска комуна" №1	244	1	Архитектурно-строителен /местно/ Архитектурно-художествен /национално/	ДВ Бр.63/1973 г. ДВ Бр.4/1995 г.
28.	Гр.Русе	Паметник на Свободата,	пл. "Свобода"			Архитектурно-художествен и Исторически	ДВ Бр.4/1995 г.
29.	Гр.Русе	Административна сграда /бивша къща на Ив.Симеонов/	ул. "Иван Вазов" №26 /ул. "Ал.Атанасов"	96	3	Архитектурно-строителен /местно/ Архитектурно-художествен /национално/	ДВ Бр.63/1973 г. ДВ Бр.4/1995 г.
30.	Гр.Русе	Сиропиталище "Вангеман" /сега Музикално училище/	ул. "Борисова" № 33	226	11/стар/ 17/нов/	Архитектурно-строителен /местно/ Архитектурно-художествен /национално/	ДВ Бр.63/1973 г. ДВ Бр.4/1995 г.
31.	Гр.Русе	Страдата на ДСК /Търговска къща на братя Симеонови/	ул. "Александровска" №2 /ул. "Съборна"	94	1	Архитектурно-строителен /местно/ Архитектурно-художествен /национално/	ДВ Бр.63/1973 г. ДВ Бр.4/1995 г.
32.	Гр.Русе	Административна сграда /къща на Ст.Семизов/	ул. "Иван Вазов" №5	97	5	Архитектурно-строителен /местно/ Архитектурно-	ДВ Бр.63/1973 г. ДВ

						художествен /национално/	Бр.4/1995 г.
33.	Гр.Русе	Жилищна страда	ул."Дондуков-Корсаков" № 47 Б	142	21	Архитектурно-художествен	ДВ Бр.4/1995 г.
34.	Гр.Русе	Исторически комплекс "Родна къща на Елиас Канети" с елементи: - "Родна къща на Елиас Канети /източната част от къща близък/ - къща на леля Софи /западната част от къща близък/ -къща на дядо Канети /ъгъла на ул."Гурко" и ул."Ген.Вл.Заимов" -дворно пространство	Ул."Ген.Гурко" № 13	110	146	Групов	НСОПК № 2 03.07.2003 г.
			Ул"Ген Гурко" № 13-а	110	2	Исторически	ДВ Бр. 4/1995 г. /местно/ НСОПК № 2 03.07.2003 г.
				110	146		/писмо № 10662/ 03.11.2003 г.
				110	150		/национално/
35.	с.Червен	Средновековен град"Червен", 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието музеен резерват археологически резерват	ДВ бр.57/1968г. ДВ бр. 84 от 1965г. Решение на МС № 953 от 04.11.1997 г
36.	с. Червен	Феодален замък в средновековния град Червен, 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
37.	с.Червен	Кула от крепостта на град Червен				Архитектурно-	ДВ

						строителен от Античността и Средновековието	бр.57/1968г.
38.	с.Червен	Църква № 1 в средновековния град Червен, 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
39.	с.Червен	Църква № 2 в средновековния град Червен, 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
40.	с.Червен	Църква № 3 в средновековния град Червен, 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
41.	с.Червен	Църква № 4 в средновековния град Червен, 300 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
42.	с.Червен	Скална църква, м."Боруния", 400 м. северно				Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	ДВ бр.57/1968г.
43.	с.Червен	Средновековна църква-№5, в резервата „Червен“				Археологически	ДВ бр.75/1978 г.

На територията на област Русе също така с категорията "национално значение" са:

1. Ивановски скални църкви:

- Ивановски скални църкви са включени в Списъка за световно наследство /Доклад на III сесия на Комитета за световно наследство, Луксор – Кайро – X.1979 г./

- Скалните църкви при с.Иваново и принадлежащият им терен са обявявени с Решение на КИК от 30.03.1965 г. за музеен резерват с граници, както следва:

на север линията, свързваща сегашния дървен мост над р.Русенски Лом, до точката, отстояща около 250 м северно от църквата Господен дол.
на изток линията, минаваща на около 150 м. източно от скалния венец и пресичаща реката приблизително на 1000 м източно от църквата.
на юг линията, минаваща приблизително на 150 м южно от района на моста над р.Русенски Лом. / ДВ бр.84/1965 г./

- Скалните църкви край с.Иваново и принадлежащия им терен са обявени с Решение на МС № 953 от 04.11.1997 г. за национален археологически резерват с граници, както следва:

а/ на север – линията, свързваща сегашния дървен мост над р.Русенски Лом, до точката, отстояща на около 250 м северно от църквата “Господен дол”;

б/ на изток – линията, минаваща на около 150 м източно от скалния венец и пресичаща реката приблизително на 1000 м източно от църквата;

в/ на юг – линията, минаваща приблизително 150 м южно от района на моста над р.Русенски Лом.

Единични архитектурно-строителни паметници от Античността и Средновековието на територията на резервата, обявени в ДВ бр.57/1968 г. са:

- Скална църква, с.Иваново, 4 км ю-и – “национално значение”
- Скална църква, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и - “национално значение”
- Скална църква-гробница, с.Иваново , м.Писмата, 4 км ю-и – “местно значение”
- Скална килия и гробница, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и – “национално значение”
- Скален манастир, с.Иваново, м.Грамовица, 4,5 км ю-и – “местно значение”
- Църква и параклис, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и – “местно значение”
- Скален манастир, с.Иваново, м.Стълбицата, 4,5 км ю-и – “местно значение”
- Скален манастир, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и – “местно значение”
- Скална църква, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и – “национално значение”
- Скална църква, с.Иваново, м.Писмата, 4 км ю-и – “местно значение”

Скалните църкви – “Затрупаната”, “Господев дол”, “Съборената” и “Църквата” са включени в Доклада от арх.Иван Вангелов от 30.11.1978 г., одобрен от директора на НИПК, относно: привеждане в известност на паметниците на изобразителното и приложно изкуство в Русенски окръг

2. Средновековният град Червен и принадлежащият му терен, гр.Червен, обл.Русе са обявени с Решение на ККИ от 30.03.1965 г. за музеен резерват /ДВ бр. 84 от 1965г./ и с Решение на МС № 953 от 04.11.1997 г. за археологически резерват.

3. Пещерата "Орлова чука" и принадлежащият ѝ терен, с.Пепелина, обл.Русе е обявена с Решение на ККИ от 30.03.1965 г. за резерват / /дв бр. 84 от 1965г./.

С Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата с категория „национално значение“.

14.11.2006 г.